

3) оцінка повернення інвестуємого капіталу повинна здійснюватися на основі показника «чистого грошового потоку». Цей показник формується за рахунок сум чистого прибутку й амортизаційних відрахувань у процесі експлуатації інвестиційного проекту;

4) у процесі оцінки суми інвестиційних витрат і чистого грошового потоку повинні бути обов'язково наведені до справжньої вартості;

5) вибір дисконтної ставки в процесі приведення окремих показників до справжньої вартості повинен бути диференційований для різних інвестиційних проектів. У процесі такої диференціації повинні бути враховані рівень ризику, ліквідності й інші індивідуальні характеристики реального інвестиційного проекту.

ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ НА ПРОМИСЛОВОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Іванова М.І., к.е.н., доцент кафедри менеджменту виробничої сфери,

Чернишенко О.А., магістр, Державний ВНЗ «НГУ»,

м. Дніпропетровськ, Україна

Підвищення якості продукції є проблемою всіх підприємств незалежно від їх політичного та економічного становища. У сучасних умовах розвитку суспільного виробництва ця проблема різко загострилася, що обумовлено рядом причин. Показники якості продукції є сьогодні основним критерієм оцінки діяльності підприємства, його економічної життєздатності. Якість продукції та підвищення її ефективності – це актуальний фактор управління підприємством.

Якість продукції – це сукупність властивостей та характеристик продукту, які надають йому здатність задовольняти встановлені або передбачувані потреби. Встановлені потреби зафіксовані у правових нормах, стандартах, замовленнях, угодах, технічних умовах поставок та інших документах. Передбачувані потреби – це ті очікування, які споживач зазвичай не формулює конкретно, але відносить до стійких побажань (наприклад, відповідність продукту моді, звичкам споживачів, національним або культурним особливостям споживання тощо).

На міжнародному ринку в поняття якості включається все, що сприймається споживачами (рис. 1).

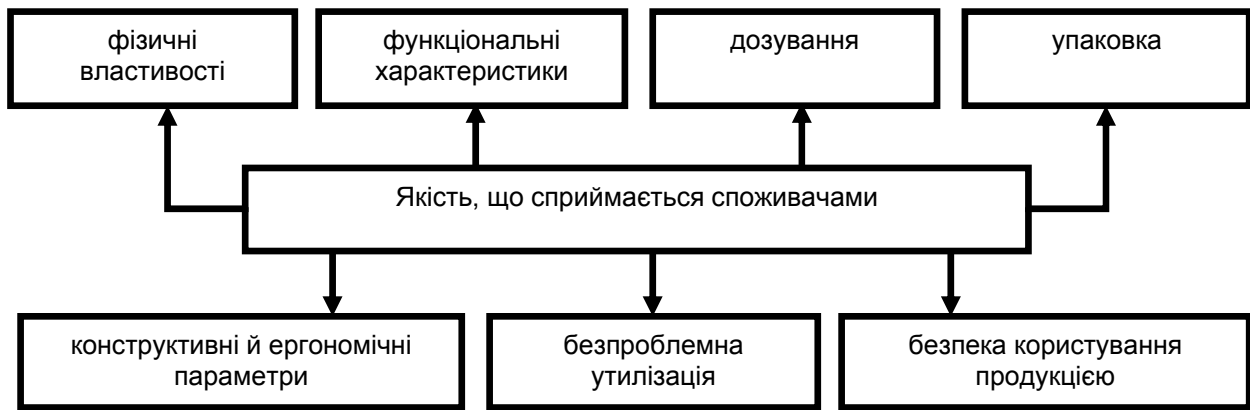

Рис. 1 Поняття «якість», яке сприймається споживачами

Рівень якості є відносною характеристикою якості продукції, що базується на порівнянні значень показників якості оцінюваної продукції з базовими значеннями відповідних показників. Іншими словами рівень якості продукції – це кількісна характеристика міри придатності того або іншого виду продукції для задоволення конкретного попиту на неї у порівнянні з відповідними базовими показниками за фіксованих умов споживання.

Оцінка якості продукції передбачає визначення абсолютного, відносного, перспективного і оптимального її рівня.

Абсолютний рівень якості того чи іншого виробу знаходять шляхом обчислення вибраних для його вимірювання показників без їх порівняння з відповідними показниками аналогічних виробів. Визначення абсолютного рівня якості є недостатнім, оскільки самі по собі абсолютні значення вимірників якості не відображають ступінь його відповідності сучасним вимогам.

Відносний рівень якості визначають, порівнюючи показники продукції з абсолютними показниками якості кращих аналогічних вітчизняних та зарубіжних зразків виробів.

Рівень якості продукції під впливом науково-технічного прогресу і вимог споживачів повинен мати тенденцію до підвищення. У зв'язку з цим виникає необхідність оцінки якості виробів, виходячи з її перспективного рівня, що враховує пріоритетні напрями і темпи розвитку науки і техніки.

За новими видами продукції доцільно визначати також оптимальний рівень якості, тобто такий рівень, за якого загальна величина суспільних витрат на виробництво і використання продукції у певних умовах її споживання була б мінімальною.

На рівень якості продукції впливає значна кількість факторів, які діють як самостійно, так і у взаємозв'язку між собою, на усіх етапах життєвого циклу продукції. Всі ці фактори можна об'єднати в чотири групи: технічні, організаційні, економічні та суб'єктивні, що наведені у таблиці 1:

Характеристика факторів, які впливають на якість продукції

Фактори	Складові факторів
Технічні	Конструкція; схемні вирішення; технологія виготовлення; засоби технічного обслуговування і ремонту; технічний рівень бази проектування, виготовлення та експлуатації; система резервування тощо.
Організаційні	Розподіл праці і спеціалізація; форми підприємства виробничих процесів; ритмічність виробництва; форми і методи контролю; форми і способи транспортування, зберігання, експлуатації (споживання), технічного обслуговування, ремонту та інші.
Економічні	Ціна; собівартість; форми і рівень зарплати; рівень затрат на технічне обслуговування і ремонт; ступінь підвищення продуктивності праці та інше.
Суб'єктивні	Професійна підготовка робітника; його фізіологічні та емоційні особливості.

Кількісна оцінка рівня якості продукції (як нормативного, так і фактичного), може здійснюватися різними методами. Деякі автори, а саме Фомін В.М., Окрепілов В.В., Куликов Ю.А., Хачатуров А.Є., для визначення розміру кількісних показників рівня якості і їх оцінки пропонують використовувати методи приведені у таблиці 2.

Дані методи можна застосовувати при визначенні кількісних показників якості продукції не тільки окремо, але і комбінуючи їх між собою. У господарській практиці, у зв'язку із складністю і багатофункціональністю призначення більшості різновидів продукції, при оцінюванні її якості необхідно застосовувати саме комбінування різних методів.

При проведенні технічних оцінок термін «якість» застосовується в таких ситуаціях:

- при порівнянні об'єктів з метою виявлення ступеня переваги тобто відносна якість;
- при кількісній статистичній оцінці – рівень якості;
- при проведенні точної технічної оцінки – міра якості.

Методи оцінки рівня якості

Назва методу	Характеристика методу
Експериментальний	заснований на застосуванні технічних вимірювальних засобів і дає фізико – хімічну характеристику продукту
Розрахунковий	характеризується обчисленнями з використанням параметрів, знайдених іншими методами; слугує для визначення значень показників продуктивності і зберігання; використовується головним чином при проектуванні продукції, коли остання ще не може бути об'єктом експериментальних досліджень
Органолептичний	заснований на сприйнятті органів відчуттів (зору, слуху, смаку) без застосування технічних вимірювальних або реєстраційних засобів; дозволяє оцінити ергономічні та естетичні показники якості продукції
Експертний	метод, що враховує думки групи фахівців – експертів
Соціологічний	полягає в зборі і аналізі думок споживачів продукції
Реєстраційний	характеризується використанням інформації, яку отримують шляхом підрахунку кількості визначених подій, предметів або витрат (наприклад, рекламацій, витрат на створення та експлуатацію виробів)

У практичній діяльності і в теоретичних дослідженнях нерідко ставиться знак рівності між якістю та конкурентоспроможністю продукції або взагалі не робиться відмінностей між ними. Ведуться також суперечки щодо того, яке з цих двох понять ширше.

АНТИКРИЗОВІ ІННОВАЦІЇ В УПРАВЛІННІ: КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ОБГРУНТУВАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ

*Паніж Ю.С., к.е.н., доцент кафедри менеджменту виробничої сфери,
Павленко П.Б., студент кафедри менеджменту виробничої сфери,
Державний ВНЗ «Національний гірничий університет»,
м. Дніпропетровськ, Україна*

На сьогодні, за умови складної економічної ситуації у країні, підприємствам важко підтримувати високий рівень ефективності та